

Razna huda nasilja, ki so jih fašisti počenali ob volitvah, še več pa po volitvah, v raznih delih Italije, je nekoliko vznemirila vlado. Tudi je začelo ljudstvo ponekod reagirati, kar nam dokazuje, da je padlo tudi nekaj fašistov. In potem še moralni udarec onih vatikanskih petstotilščic lir za pokončane popularne ustanove, vse to je začelo postajati fašizmu zastopanemu na najvišjem mestu neugodno. Zdi se tudi, da so šla nasilja preko intencij vlade in zaradi tega je Mussolini zopet nategnil malo va-jeti svojih pregorelih pristavev.

Preuredba fašistovskega vodstva je bila prva posledica pojavov nediscipliniranosti. Glavna ni več generalni tajnik stranke in to

GOSPODARSTVO

Just Ušaj:

Glavna razlika med italijanskim in avstrijskim vinski zakonom

Dne 26. marca t. l. je stopil v veljavo tudi v novih pokrajinah naše kraljevine italijanski vinski zakon. Ker je uredba tega zakona za vse naše vinogradnike, vinarke zadruge, krčmarje in vinske trgovce zelo važna, hočem na tem mestu podati glavne razlike med nekdanjim avstrijskim in današnjim italijanskim vinskim zakonom.

Italijanski zakon ne pozna kletarskih nadzornikov, ki so pod bivšo avstrijsko vladno nadziral vinske obrate in pazili, da so se izvrševale določbe vinskega zakona. Italija je poverila to nalogo raznim organom, ne glede na to, ali imajo za to potrebno strokovno izobrazbo in zmožnost. Tako poveri lahko ministrstvo to nalogo tudi vinariskim združenjem, trgovcem in konsumantom in jih upraviči, da lahko vzamejo vzorce od onih vin, ki se jim zdijo sumljiva.

Za hranjenje tropin ni avstrijski vinski zakon vseboval nobene določbe, dočim je po italijanskem zakonu hranjenje tropin časovno omejeno. Do kdaj se smejo hraniti tropine, določa za vsako pokrajino pokrajinski prefekt.

Italijanski zakon dovoljuje pod posebnimi pogoji prodajo petijota in istotako dovoljuje pojavačanje vina za izvoz v inozemstvo z vinskim cvetom. Pod bivšo avstrijsko vladno je bilo oboje prepovedano.

Avstrijski zakon je dovoljeval pod gotovimi pogoji oslajanje mosta s sladkorjem, dočim italijanski zakon tega ne dovoljuje, niti za napravo petijota. Isto velja tudi za uporabo rozin (cvib).

Italijanski zakon dovoljuje neomejeno dodajanje vinske kisline, kakor tudi dodajanje limonske kisline do 1 g na vsak liter vina. Po avstrijskem zakonu je bilo dodajanje limonske kisline prepovedano, dočim se je smelo dodati vinske kisline do 1 g na vsak liter.

Dodajanje gipsa je v Italiji do 2 g kalijevega sulfata dovoljeno, dočim je pod bivšo vladno bilo to prepovedano.

Po avstrijskem zakonu je bilo prepovedano prodajati vina, ki so vsebovala več kakor 16 miligramov žvepene sokisline v litru, dočim italijanski zakon dovoljuje prodajo takih vin do 20 miligramov žvepene sokisline v litru.

Po italijanskem zakonu se smatrajo bela vina, ki vsebujejo manj od 8 stopinj, in črna pod 9 stopinj alkohola, k. kor ponarejena vina, če prodajalec s posebnim potrdilom ne more dokazati, v katerem kraju je vino kupil. Takega določila avstrijski zakon ni vseboval.

Istovetnost in krajevni tip vina je po italijanskem zakonu zaščiten. Posebno pa bo v tem pogledu dobro preskrbljeno, ko v kratkem izidejo tozadevne nove določbe.

Inozemska vina se ne smejo mešati z domačimi in se taka vina morajo tudi kakor taka prodajati, oziroma izvažati.

Avstrijski vinski zakon je določal, da mora vsakdo, ki vino prideluje ali prodaja, imeti na vidnem mestu v kleti razobešen vinski zakon, dočim italijanski zakon ne vsebuje nobene take določbe.

Kazni za prestopke so v glavnem v italijanskem zakonu mnogo bolj visoko odmerjene kakor po avstrijskem zakonu. Vendar je bilo ponarejanje vin po avstrijskem zakonu bolj oteženo, in to vsled boljšega nadziranja po posebnih vinskih nadzornikih.

Urad za kmetijski potovalni pouk na Gorškem

(Cattedra Ambulante d'Agricoltura).

Prvega maja t. l. je nehal poslovati deželni kmetijski urad gorški. Nadomestil ga je urad za kmetijski potovalni pouk za furlansko pokrajino, ki je ustanovil v Gorici podravnatelstvo, kateremu bodo neposredno podrejeni redna oddelka v Tolminu in v Ajdovščini ter posebni oddelki za sadjarstvo in vinogradništvo za Brdo in Vipavsko dolino. Tudi v Cervignanu bo ustanovljen oddelki urada za kmetijski potovalni pouk; ta pa bo neposredno podrejen ravnatelstvu v Vidmu.

Ker je urad za kmetijski potovalni pouk za nas popolnoma nova ustanova, se nam zdi umestno, da seznanimo naše kmetovalce z njegovo organizacijo in z njegovimi delokrogi.

Naloga tega urada je širjenje kmetijskega strokovnega pouka, pospeševanje vseh panog kmetijstva in izvrševanje vseh kmetijskih poslov, ki mu jih nalagata država in pokrajina. Zlasti pa deluje za splošnje kmetijske stroke s predavanji, z začasnimi tečaji in brezplačnimi nasveti, z objavami, s praktičnimi razkazovanji o obdelovanju zemlje, o živinoreji, o uporabi kmetijskih strojev itd. V gospodarskem oziru pospešuje kmetijsko organizacijo, združništvo in zavarovalništvo med kmetovalci.

Razen tega pospešuje napredek kmetijstva, živinoreje in kmetijske obrti sam zase ali pa s sodelovanjem drugih činiteljev in kmetijskih organizacij.

Vse to raznovrstno delovanje v prosep kmetijstva izvršuje z javnimi predavanji, z brezplačnimi nasveti, s poljudnimi kmetijskimi tečaji, praktičnimi navodili na polju, strokovnimi nasveti pri napravljanju poskusnih polj in z nasveti na posestvih posameznih kmetovalcev.

V skladu s krajevnimi pobudami organizira tekmovanja za darila za pravilno zgrajene hleve in gnojšča, za izboljšave na planinah, za pravilno gnojenje itd.

Urad za kmetijski potovalni pouk skuša tudi razširiti umno kmetovanje s propagandnimi spisi ter podpira kmetovalce pri vseh pobudah s tem, da proučuje, poizkuša in svetuje širjenje novih nasadov in novih vrst sadja, trti in poljskih rastlin.

Posreduje tudi z nasveti in pripomočki pri zatiranju boleznih kmetijskih rastlin in drugih kmetijskih škodljivcev.

Pri pospeševanju živinoreje sodeluje z deželno živinorejsko komisijo.

Urad za kmetijski potovalni pouk vodi država in pokrajina, ki sta združeni v konsorcij in ki prispevata po zakonu za vzdrževanje ustanove. V ta konsorcij pa morejo stopiti tudi občine in kmetijske korporacije, ki jim je na srcu napredek v kmetijstvu. Na ta način morejo kmetovalci po svojih zastopnikih začrtati program o delovanju urada za kmetijski potovalni pouk in z njim sodelovati pri vseh pobudah.

Do tega urada in do njegovih strokovnjakov se morejo zatekati kmetovalci tudi v krajih, v katerih ima voditelj oddelka uradne dneve.

Okrožja posameznih oddelkov na novo ustanovljenega urada za kmetijski potovalni pouk so tako-le omejena: podravnatelstvo gorško bo razvijalo svoje delovanje v občinah gorškega, krmanskega, kanalskega in komenskega sodnega okraja; ajdovski oddelki v občinah vipavskega, ajdovskega in idrijskega sodnega okraja; tolminski oddelki v občinah tolminskega, kobarškega, bovskega in cerkljanskega sodnega okraja; posebni oddelki za sadjarstvo in vinogradništvo se bo pečal z vsemi zadevami, ki se tičejo teh dveh značilnih kultur naših Brd in vipavske doline.

Podravnatelstvo in posebni oddelki za sadjarstvo in vinogradništvo imata svoj sedež v Gorici v prostorih bivšega deželnega kmetijskega urada (deželna kmetijska šola), via Trieste 43, telefon št. 111.

Za podravnatelja tega pokrajinskega urada za kmetijski pouk je imenovan dr. Tonizzo, za voditelja oddelka za sadjarstvo in vinogradništvo v Gorici dr. Valig, za voditelja oddelka v Ajdovščini inž. Velicogna in za voditelja oddelka v Tolminu dr. Marsan. Torej niti enega Slovence, dasi sta oddelka v Tolminu in Ajdovščini ustanovljena za okraje z izključno slovenskim prebivalstvom. Ali je bilo na razpolago tudi slovenskih prosilcev ali ne, nam trenutno ni znano, vsekakor pa je to, kakor smo že naglašali v našem listu, velik nedostatek nove ustanove, ki bo gotovo nepovoljno vplival na uspešnost njenega delovanja. Predavanj v italijanskem jeziku naš kmetovalec ne bo razumel, predavanja s pomočjo tolmačev pa bi priprava vse delovanje ob vsako veljavo in ga naravnost smešila.

Jezikovni ekskluzivizem pa bi oviral tudi uspešno sodelovanje slovenskih gospodarskih organizacij. Zato bi bilo želeli, da bi nova ustanova naznanila javnosti, kako je v tem oziru, namreč jezikovnem, preskrbljeno, ker je od tega — ponavljamo — odvisna uspešnost njenega delovanja med našim ljudstvom.

Doznavamo tudi, da bo imel v Gorici svoj sedež namestnik videmskega živinorejskega namestnika. To mesto se ima še le izpopolniti. Tudi glede tega imenovanja veljajo v jezikovnem oziru isti pridržki, ki naj jih odločilni činitelji upoštevajo v interesu uspešnega vršenja službe.

Mali oglasi

ISČE SE vajenec za trgovno na deželi z dobro dovršeno ljudsko šolo. Hrana in stanovanje v hiši. Zimene ali ustmene penudbe naj se naslovijo na Vinko Del Linz, Hrubevje pri Postojni. — 566

KRONE po 184, goldnarje 4.90, plačuje Via Ponderes 6/I, desno. 20

REFOSK istrski, od hl 20 naprej kupi Jozef Sancin, (Kotal) Škedenj 191. 562

MIZARSKI POMOČNIK se išče. Via Udine 10, Stofa. 563

HISICO, prazno, z vrtom, blizu Kandlerja prodam za L. 19.000. Ugodni pogoji. Naslov pri upravnistvu. 564

ŽENSKI klobuki, velika izbira, okrasov. Sprejemajo se popravila. Reklamne cene. Piccolomini 8. 565

STARO ŽELEZO, plačujem po 30, kovine, cunje, stare vrvi po najvišjih cenah. Skladšče, via Solitario 14. 568

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Največja tajnost. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23/II. 569

MODISTINJA, izdeluje in popravlja zadnje vzorce. Blumenfeld, Via Udine 31/I. 567

UČENEC s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, močan in ki ima veselje do trgovine s kolonialnim blagom in železnino se sprejme takoj. Aleksander Ličan, Il Bistrica. 531

GOSPODICA, s trgovsko akademijo, zmožna slovenskega, italijanskega, nemškega in francoskega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi strojeplja, išče službo. Morebitne ponudbe pod »Marljiva« na upravnistvu. 524

CENTILLI & CRISMANCICH, Via Mazzini 40. Specialiteta zefirja za srajce v vseh vrstah in po brezkonkurenčnih cenah. 479

KRONE, srebro, zlato in platina kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 23

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah. Pertot, Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Niske cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zadržana. Slavec, Via Gialla 29. 542

VODSTVO svetoivanskega Nar. doma, razpisuje službo gostilničarja. Pojemala daje trgovina nasproti. Prošnje naj se vložijo do 15. maja. Gostilna se odda tudi v zim. 493

ZVEPLO najfinije — najceneje, modro galoo, žveplalnica, škropilnica, tobačni ekstrakti kose »Markus« umetna gnojila, semena, pluge itd. dobijo po najnižjih cenah pri tvrdki D. Bolonić & Co. Raffineria 4. 536

KRONE, goldnarje, zlat denar, plačujem po najvišjih cenah. Prodajalna draguljev, via Borsa 2 telefon 12-97. 540

PRODA se prodajalna zelenjave Rojan, Montorino 15. 551

PRODAJALNA jestvin, s stanovanjem se prodaja takoj za L. 9000.— Campo S. Luigi 2, Peric. 553

ŽABNICE, angleške klučavnice, ključ, mi-zarske klopi, obličji, pile, vijaki, vzmeti, žeb-lji, železna šica i. t. d. Založba železa, Via Filzi 17. 552

15-LETNO dekle išče službe pri majhni družini. Piazza Libertà 5, vrata 11. 552

DOBRODOČO gostilno vzamem takoj v najem. Naslov pri upravnistvu. 558

Poletni urnik za avtomobilske kordiere A. Odhodi.

1) Iz Trsta na Reko	ob 6.30
2) Iz Trsta v Postojno (I. vožnja) bo	7.30
3) Iz Trsta v Postojno (II. vožnja) ob	16.30
4) Iz Trsta v Pazin, (preko Opatja, samo ob sodih dnevih)	ob 15.—
5) Iz Trsta v Pazin (preko Buzeta, samo ob lihih dnevih)	ob 15.—
6) Iz Trsta v Komen	ob 17.50

B. Prihodi.	
1) Z Reke	ob 11.30
2) Iz Postojne (I. vožnja)	ob 9.30
3) Iz Postojne (II. vožnja)	ob 20.—
4) Iz Pazina (preko Opatja, samo ob sodih dnevih)	ob 10.30
5) Iz Pazina (preko Buzeta, samo ob lihih dnevih)	ob 10.30
6) Iz Komna	ob 8.30

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadr. z neomejenim jamstvom
Via Pier Luigi da Palestrina 5, pritličje
Obrestuje navadne hranilne vloge po 5%
Večje vloge, vezane na odpoved po dogovoru.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun **3% v DINARJIH**
ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji
Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune
Posoja hranilne pušice na dom.
Daje posojila na poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti.
Uradne ure od 9-1 zj. od 1/4-1/6 pop.
Pešna hranilnični račun št. 1137. Tel. 16-04.

TRGOVSKA HIŠA v LUBLJANI (Jugoslavija) 336
v bližini glavnega kolodvora s prostornimi skladišči za veletrgovino, takoj prostim stanovanjem in obsežnim zemljiščem se **ugodno prodaja.**
Dopisi pod »Trgovska hiša« na ALOMA COMPANY, anončna družba, Ljubljana.

ODVETNIK vit. Matej Primožič v Gorici
naznanja, da se je preselil s svojo pisarno na Corso G. Verdi št. 23/I. n. (nasproti ljudskemu vrtu) (335)
Inserirajte v »Edinosti«

PETE PODPLATI

PALMA
iz pristnega kaučuka.
„PALMA“ Trst, Via Coroneo 9.

Konsorcij občin Gorjansko, Skrbina, Brje, Brestovica (2500 duš) razpisuje službo začasnega (pozneje lahko stalnega) potovalnega

občinskega tajnika
Prosilci morajo imeti pogoje navedene v št. 16 ali 17 Kr. dekreta od 11. 1. 1923 št. 9. (zlasti v členu 17 predpisano dve-letno občinsko prakso) da se lahko podvržejo državnemu izpitu v smislu kr. dekreta od 29. 2. 1924 št. 386, v kar se morajo izrecno zavezati.
Plača in služba po dogovoru, nastop takoj.
Kolekovane prošnje s spričevali o dose-danem službovanju naj se naslovijo na županstvo v Gorjanskem najkasneje do 20. maja t. l. (333)
GORJANSKO, dne 5. maja 1924.

JELEN milo SCHICHT
je **MILO previdne gospodinje**

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel (10)
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO

Tiskarna „Edinost“ v Trstu
izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno
Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20

BANCA ADRIATICA
Ustanovljena leta 1903.
Dejniška glavica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača), Podružnici: ABBAZIA, ZARA.
Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami
Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti
Otvorja kreditne račune za nakup blaga. — Izkusi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja blago in druge vrednosti. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v lirah na hranilni knjižici in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun po 4,1%; vnosne vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.
Sprejema vloge v dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.
Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

Šola Berlitz
Trst — Via Torre bianca št. 21.
NOVI TEČAJI
Začetek novih tečajev:
ANGLEŠČINE
FRANCOŠČINE
ITALJANŠČINE
NEMŠČINE
SPANŠČINE
PORTOGALŠČINE
SRBO-HRVAŠČINE
SLOVENŠČINE
Vpisovanja:
ob delavnikih 9-21, nedeljah 10-13

Velika zaloga predmetov za ribji lov, dnevno svežih morskih črvov.
Beli email po L. 5.— kg
laneno olje pristno „ „ 5.80 „
Oliniate, bele barve itd. po L. 4.—
MIRODILNICA

FRATELLI CASTELREGGIO
Trst — Campo S. Giacomo št. 2.
Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebiana št. 19, I. n.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje **po 4%**
večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.
Uradne ure za sirmike od 9 do 13.
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt
Št. telef. 25-67.